

Tájékoztató az általános iskolában tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alóli felmentésről

Tisztelt Igazgató Asszony/Úr!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) értelmében 2013. szeptember 1-jével kezdődő új tanévben került bevezetésre az általános iskolákban a 16 óráig tartó oktatásszervezési mód. Ennek jogszabályi alapja az Nkt. 27. (2) bekezdése, amelynek értelmében az általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartanak. A törvénynek ez a rendelkezése az általános iskolák számára határoz meg kötelezettséget, valamennyi évfolyamra vonatkozóan.

Az Nkt. 46. § (1) bekezdése a tanuló kötelezettségévé is teszi, hogy részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá általános iskolában a tizenhat óráig tartó egyéb foglalkozásokon.

Az általános iskolában a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alóli felmentésre vonatkozó előírást tartalmaz az Nkt. 55. § (1) bekezdése is. E szerint az iskolában – kivéve, ha az intézmény egész napos iskolaként működik – az igazgató a tanulót a szülő kérelmére felmentheti – az általános iskolában tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól.

Sem az Nkt, sem a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) nem határozza meg a felmentés szempontjait, tekintettel arra a jogalkotói szándékra, hogy a felmentés minden esetben csak az egyes tanulók egyedi körülményeinek a mérlegelése alapján történhet.

Az Nkt. az oktatás-szervezés helyi szabályainak megalkotását az intézményvezető és a tantestület hatáskörébe utalja, ebbe a körbe illeszkedik az egyéb foglalkozások alól szülői kérésre történő felmentés kritériumának meghatározása is. Az EMMI rendelet 5. §-a szerint a tanórai és egyéb foglalkozások rendjét, valamint a tanuló távolmaradásának szabályait a házirendben kell meghatározni. Ehhez kapcsolódóan célszerű lehet a foglalkozások alóli felmentés jóváhagyásának rendjét és elveit is a házirendben szabályozni. Hangsúlyozni kell ugyanakkor, hogy az intézményvezetőnek minden tanuló esetén egyedileg kell mérlegelni a felmentés megadását vagy az erre irányuló kérelem elutasítását. A mérlegelés során mindig a tanuló érdekeit szükséges figyelembe venni.

A Tárcánkhoz több olyan jelzés érkezett, hogy az intézményvezetők az egyéb foglalkozások alóli felmentés megadását valamilyen igazolás meglétéhez kötik. Szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a felmentés a szülő egyedi kérelme alapján történik, és a kérelemnek nem feltétele valamilyen igazolás benyújtása a szülő részéről. Ez hibás gyakorlat. Felmenthető a tanuló abban az esetben is, ha a kérelem arra irányul, hogy a tanuló valamelyik hozzátartozójával otthon tanul, vagy délután magántanárhoz jár nyelvórára. Ezekről az esetekről nyilván nem lehet igazolást kiállítani. A felmentésre vonatkozó döntés meghozatala

során viszont az intézményvezetőnek mérlegelnie kell, hogy a tanuló számára előnyös-e, hogy otthon tanul. Ezt csak helyben, vagyis az iskolában lehet eldönteni.

Az általános iskolában a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alóli felmentéshez kapcsolódóan szeretnénk ismételt felhívni a figyelmet arra, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény szerint a rendőrségnek intézkedési joga van arra, hogy tanítási napon azokat a 14. életévüket még be nem töltött tanulókat, akik nagykorú személy kíséréte nélkül, vagy hitelt érdemlő igazolás nélkül vannak távol a nevelési-oktatási intézményből a rendőr az intézmény vezetőjéhez kísérheti. 2013. szeptember 1-jétől az általános iskolai tanulóknak már 16 óráig kell a nevelési-oktatási intézményben tartózkodniuk. Amennyiben tehát engedélyezik a tanuló számára, hogy a 16 óráig tartó egyéb foglalkozásokon nem kell részt vennie, akkor célszerű lehet a felmentés megadásával egyidejűleg a vitás helyzetek megelőzése érdekében egy igazolást is átadni a tanuló számára arra vonatkozóan, hogy az iskola által szervezett foglalkozásról jogszerűen van távol.